

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΟΔΟ ΤΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

'Υπό τοῦ κ. ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ
Διευθυντοῦ 'Ανωτάτης 'Εκπαιδεύσεως

Οἱ προσπάθειες γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν ἀποδοτικὴ λειτουργία τῆς Παιδείας συνεχίζονται ἀδιάκοπα κ' ἐντατικά σ' ὅλοκληρῃ τὴν ὑδρόγειο. "Ολα τὰ Κράτη, καθένα μὲ τὶς ιδιαίτερες κατευθύνσεις κ' ἐπιδιώξεις του, προσπαθοῦν νὰ βροῦν τὰ καλλίτερα συστήματα καὶ μέσα καὶ νὰ δημιουργήσουν τὶς κατάλληλες συνθῆκες γιὰ τὴ βελτίωση τῆς Παιδείας τους, σ' ὅλους τοὺς κύκλους καὶ τὰ εἶδη τῆς.

'Ιδιαίτερα στὸν κύκλο τῆς 'Ανωτάτης Παιδείας, ἔκτὸς ἀπὸ τὴν ἀγωνιώδη, θὰ μποροῦσε νὰ πεῖ κανείς, προσπάθεια τῶν χωρῶν—μελῶν τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. καὶ τοῦ Ν.Α.Τ.Ο., γιὰ τὴν ὁσο γίνεται μεγαλύτερη αὔξηση τῶν τεχνικῶν καὶ τῶν ἐπιστημόνων θετικῶν ἐπιστημῶν, νέοι ἐπιστημονικοὶ κλάδοι, Σχολές καὶ τμήματα ἔξειδικεύσεως ἰδρύθηκαν καὶ λειτουργοῦν, κι' ἄλλα μέτρα μελετήθηκαν καὶ ἐφαρμόζονται γιὰ τὴν πρόοδο τοῦ κύκλου αὐτοῦ τῆς Παιδείας κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ 1957, ποὺ ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν αὔξηθηκε ἀπὸ 7,5 % τὸ 1956 σὲ 7,97 % τὸ 1957.

Καὶ πρῶτα—πρῶτα στὸ πιὸ ἐπίκαιρο σήμερα σημεῖο τοῦ κόσμου, τὴ γειτονική μας Μέση 'Ανατολὴ ἀναπτύχθηκε μιὰ ἀξιόλογη δραστηριότητα.

Στὸ 'Ιράν, ποὺ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας αὔξηθηκε κατὰ 495 000 000 ρεάλια φτάνοντας ἔτσι τὰ 22 %, τοῦ ὅλου προϋπολογισμοῦ, ἰδρύθηκαν 23 νέες ἔδρες στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Τεχεράνης καὶ τὰ τμήματα : α) Ὁδοντιατρικὸ καὶ β) Φαρμακευτικὸ ἔγιναν χωριστὲς Σχολές. Ἀκόμα στὴ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ ἕδου Πανεπιστημίου ἰδρύθηκε 'Ινστιτοῦτο διοικητικῶν σπουδῶν καὶ στὴ Φιλοσοφική του Σχολὴ προσαιρετικὸ τμῆμα δημοσιογραφίας.

Οἱ σπουδὲς γιὰ τὸ διδακτορικὸ δίπλωμα τῆς Νομικῆς καὶ τῆς Θεολογίας αὔξηθηκαν κατὰ ἔνα χρόνο (2 χρόνια συνολικὰ) καὶ στὸ 'Ισπαχάν ἰδρύθηκε ἄλλη Φαρμακευτικὴ Σχολὴ. Στὸ 'Αργανιστάν, ἔκτὸς ἀπὸ τὴν ἰδρυση 'Ινστιτούτου : α) Ἀγροτικοῦ, β) Πολυτεχνικοῦ καὶ γ) Οἰκονομικῶν σπουδῶν κάτω ἀπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Καμπού, ἀρχισε ἡ λειτουργία Φιλοσοφικῆς καὶ Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς μόνο γιὰ κορίτσια καὶ μὲ βασικὸ σκοπὸ τὴν κατάρτιση καθηγητριῶν γιὰ τὰ σχολεῖα Μέσης 'Εκπαιδεύσεως καθὼς καὶ μιὰ 'Ιατρικὴ Σχολὴ πάλι γιὰ κορίτσια. Στὸ 'Ισραήλ, ποὺ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας ἀπὸ 36 165 000 λίρες 'Ισραήλ τὸ 1955—1956 ἐφτασε τὶς 47 163 000 τὸ 1956—1957, συγκροτήθηκε μιὰ ἐπιτροπὴ μὲ σκοπὸ νὰ ἔξετάσει ἀν τὰ διάφορα 'Ινστιτούτα ποὺ λειτουργοῦν εἰναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωρισθοῦν ὡς ἰδρύματα 'Ανωτάτης Παιδείας καὶ μὲ ποιὲς προϋποθέσεις μποροῦν

νὰ ἀπονέμουν πανεπιστημιακούς τίτλους. Τέλος στὴν Τουρκία ἄρχισε τὴ λειτουργία του τὸ Τεχνικὸ Πανεπιστήμιο Μέσης Ἀνατολῆς μὲ 50 σπουδαστὰς στὴ Σχολὴ Ἀρχιτεκτόνων καὶ 25 στὴ Σχολὴ Πολιτικῶν Μηχανικῶν. Τὸ Πανεπιστήμιο αὐτὸ γιὰ τὸ ὅποιο δόθηκαν ἀκόμα 60 000 000 τουρκικὲς λίρες, θὰ προσθέσει μελλοντικὰ καὶ μιὰ σχολὴ γιὰ τὴν κατάρτιση στελεχῶν διοικήσεως ἐπιχειρήσεων καὶ Μηχανικῶν Παραγωγῆς. Ἐκτὸς ἀπ’ αὐτὸ ἡ Τουρκικὴ Ἐθνοσυνέλευση ἐνέκρινε (Μάϊος 1957) τὴν ἴδρυση στὸ Ἐρζερούμ νέου Πανεπιστημίου κατὰ τὸ πρότυπο τῶν Ἀμερικανικῶν Πανεπιστημίων, ποὺ στὴν ἀρχὴ θὰ χει τὶς Σχολές : α) Γεωπονική, β) Φιλοσοφική καὶ γ) Φυσικομαθηματική.

Στὴν «Ἀπώ Ἀνατολή» κ’ ἰδιαίτερα στὴν Κορέα, ποὺ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Παιδείας ἀπὸ 5 972 000 γουὰν τὴν περίοδο Ἀπριλίου 1954 – Ιουνίου 1955 ἔφτασε σὲ 24 658 000 γουὰν τὴν περίοδο Ἰουλίου 1955 – Δεκεμβρίου 1956, ὡργανώθηκε στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Γιονσὲ ἓνα εἰδικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴν κατάρτιση βιβλιοθηκαρίων καὶ καθωρίσθησαν οἱ ἀπαιτούμενοι ὅροι γιὰ τὴν ἀναγνώριση τῶν Κολλεγίων ὡς ἴδρυμάτων ἀνωτάτης ἑκπαίδευσεως. Στὴν Καμπότζη τὸ Ἐθνικὸ Ἰνστιτοῦτο Νομικῶν, Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν σπουδῶν ἔγινε Νομικὴ Σχολὴ καὶ στὴν Ἰαπωνία, ποὺ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὅπουργείου Παιδείας φτάνει τὰ 13%, τοῦ κρατικοῦ διάφοροι σύνδεσμοι κι’ ἄλλοι ὄργανισμοὶ χρηματοδότησαν τὴν κατασκευὴ οἰκῶν φοιτητοῦ γιὰ 1750 φοιτητὲς κι’ ἀκόμα τὴν ἴδρυση καὶ λειτουργία ἐνὸς Ὁργανισμοῦ μὲ σκοτὸ τὴν ἐπέκταση τῆς ἀνταλλαγῆς φοιτητῶν κ’ ἐπιστημόνων τῆς Νοτιανατολικῆς Ἀσίας. Γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ σχεδίου αὐτοῦ ἡ Κυβέρνηση ἔδωκε 248 000 000 γιέν. Τέλος, στὸ Βιέτ-Νάμ, ποὺ ὁ προϋπολογισμὸς γιὰ τὴν Παιδεία ἔφτασε τὰ 423 335 900 πιάστρες (20 423 800 περισσότερο ἀπὸ τὸν προηγούμενο χρόνο) τὸν Ὁκτώβριο τοῦ 1957 ἄρχισε τὴ λειτουργία του τὸ νέο Πανεπιστήμιο τοῦ Χουὲ μὲ τμήματα: α) Φιλολογίας, β) Δικαίου, γ) Φυσικομαθηματικῶν καὶ δ) Καλῶν Τεχνῶν. Ἀκόμα ἄρχισε νὰ λειτουργεῖ τὸ Σχολεῖο Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ Παρισινοῦ Κονσερβατούἀρ Τεχνῶν καὶ Ἐπαγγελμάτων. Ἡ φοίτηση στὸ ἴδρυμα τοῦτο εἶναι 4 χρόνια ἀπὸ τὰ ὅποια τὸ πρῶτο εἶναι προπαρασκευαστικό.

Στὴν Ἀργεντινή, ὅπου ὕστερ’ ἀπὸ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ Περὸν καταβάλλεται ἀδιάκοπη προσπάθεια νὰ προσφέρει ἡ Παιδεία πρὸς δημοκρατικῶτερες καὶ φιλελεύθερες βάσεις, ἴδρυθηκαν καὶ λειτουργοῦν δυὸ νέα Πανεπιστήμια, ἓνα (τοῦ Νότου) στὴ Bahia Blanca, πολιτεία στὴν περιοχὴ τοῦ Μπουένος – Ἀϊρες κ’ ἓνα (τοῦ Βορρᾶ) στὴ Resistencia. Τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ Πανεπιστήμια παρουσιάζει τὴν ἴδιομορφία ὅτι δὲν διαιρεῖται σὲ Σχολές ἀλλὰ σὲ τμήματα (Λογιστικῆς, Φυσικῆς, Γεωλογίας καὶ Γεωγραφίας, Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν, Μαθηματικῶν, Ἀγροζωοτεχνίας) ποὺ ἐνισχύονται στὴ λειτουργία τους ἀπὸ διάφορα Ἰνστιτοῦτα (Ἐδαφολογίας, Υδρολογίας κ.ἄ.). Ἄλλὰ καὶ τὸ δεύτερο Πανεπιστήμιο (τοῦ Βορρᾶ) ἔχει τὴ δική του ἴδιομορφία. Αὐτὸ ἀποτελεῖται ἀπὸ τμήματα καὶ Σχολές ποὺ δὲν εἶναι σὲ μιὰ πολιτεία ἀλλὰ σὲ περισσότερες. Τὸ Πανεπιστήμιο αὐτὸ περιλαμβάνει τὶς Σχολές Ἀγρονομική, Κτηνιατρική καὶ τὸ Παιδαγωγικὸ Ἰνστιτοῦτο, ὃλα στὴν πολιτεία τῆς Corrientes καὶ

τις Σχολές Λογιστῶν, Οίκονομικῶν ἐπιστημῶν μὲ τὰ Ἰνστιτοῦτα Ἀγρονομικό, Οἰκονομικῶν Σπουδῶν κ.τ.λ. στὴ Resistēnciā. Τέλος, στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μπουένος — Ἀῖρες καὶ εἰδικὰ στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολή του ἰδρύθηκαν εἰδικὰ τμῆματα: α) Ψυχολογικῶν σπουδῶν, β) Κοινωνιολογικῶν σπουδῶν καὶ γ) Ἐκπαιδεύσεως. Καθέν' ἀπὸ τὰ τμῆματα αὐτὰ στὰ δόποια ἡ φοίτηση διαρκεῖ 5 χρόνια θὰ ἀπονέμει ἀντίστοιχο πτυχίο καὶ διδακτορικὸ δίπλωμα καθὼς καὶ εἰδικὰ διπλώματα ἔξειδικεύσεως στοὺς ἐπιστημονικοὺς αὐτοὺς κλάδους. Ἡ ἴδια ἀναδιοργανωτικὴ δραστηριότητα παρουσιάζεται καὶ στὴ Βραζιλία ὃπου ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου φτάνει τὰ 24,87 %, τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ τὴ διαφορὰ πώς συνεισφέρουν καὶ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς πολιτείες τῆς χώρας αὐτῆς καὶ οἱ Δῆμοι. Στὴ Βραζιλία καὶ σὲ καθέν' ἀπὸ τὰ Πανεπιστήμια Ρίο—ντε—Τζανέιρο, Σὰν Πάολο, Πόρτο, Ἀλέγκρε καὶ Ρεζίμε πρόστεσαν εἰδικὰ προγράμματα γιὰ Γεωλογικές σπουδὲς ὃπου ἡ φοίτηση διαρκεῖ 4 χρόνια καὶ στὸν Καναδᾶ τὰ μέχρι σήμερα κλασικὰ καλλέγια τοῦ Κεμπέκ καὶ τοῦ Ὄντάριο ἔγιναν Πανεπιστήμια. Τέλος, στὴν Ὀνδούρα, ἑκτὸς ἀπὸ σύσταση μιᾶς ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν ἀναδιοργάνωση τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας, ἰδρύθηκε στὴ Σχολὴ Χημείας καὶ Φαρμακευτικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ὀνδούρας εἰδικὸ σχολεῖο (φοίτηση 3 χρόνια) γιὰ τὴν κατάρτιση εἰδικῶν τεχνικῶν γιὰ ἔργαστήρια.

Ἡ ἕδρυση πλήθους Ἰνστιτούτων εἶναι τὸ κύριο γνώρισμα καὶ γιὰ τὴ δραστηριότητα τῆς Βενεζούελας, ὃπου οἱ πιστώσεις τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ἑκτὸς ἀπὸ τὶς πιστώσεις τῶν ἄλλων Ὑπουργείων γιὰ ἐκπαιδευτικοὺς σκοποὺς ἔφτασαν τὰ 168 947 647 μπολιβάρ (5 704 441 περισσότερα ἀπὸ τὸ 1956). Εἰδικώτερα στὸ Πανεπιστήμιο Zuliané, ἑκτὸς ἀπὸ τὴν ἀναδιοργάνωση καὶ προσ-ἀρτηση τοῦ σχολείου Χημείας στὴ Σχολὴ Μηχανικῶν τοῦ ἴδιου Πανεπιστημίου καὶ τὴν ἀναδιοργάνωση τοῦ σχολείου Βιολογίας, ἰδρύθηκε σχολεῖο Φυσικομαθηματικῶν μὲ προοπτικὴ νὰ ἐνωθεῖ ἀργότερα μὲ τὸ παραπάνω σχολεῖο βιολογίας καὶ νὰ ἔξειλιχθεῖ σὲ Σχολὴ Ἐπιστημῶν. Στὴ Σχολὴ ἀνθρωποιστικῶν σπουδῶν καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἴδιου Πανεπιστημίου ἰδρύθηκε εἰδικὸ Τμῆμα Γεωγραφίας καὶ Ψυχολογίας καθὼς καὶ εἰδικὸ τμῆμα καταρτίσεως Ἀρχειοφύλακων. Ἀκόμα ἰδρύθηκαν τὰ Ἰνστιτοῦτα α) Ἀγροτικῆς βιολογίας στὴ Σχολὴ Ἀγρονομίας, β) Ἰατροδικαστικῆς στὴν Ἰατρική Σχολή, γ) Ζωοτεχνίας, Ἰατρικῆς καὶ πειραματικῆς χειρουργικῆς στὴν Κτηνιατρικὴ Σχολὴ καὶ ὅργανωθηκαν εἰδικὰ προγράμματα τελειοποίησεως στὶς κλινικές: α) τραυματιολογίας, β) νευρολογίας καὶ ψυχιατρικῆς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς. Στὴ Φαρμακευτικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αιπετοῦ ἰδρύθηκε ἔνα Ἰνστιτοῦτο χημικῶν ἐρευνῶν. Μὲ σκοπὸ τὴν παροχὴ ἀκαδημαϊκῶν ἀλλὰ καὶ ἐπαγγελματικῶν γνώσεων, τὴν ἐπιλογὴ καὶ λογικὴ κατανομὴ τῆς ἀναγκαίας ὑλῆς στὰ διάφορα ἔτη σπουδῶν καὶ τὸν περιορισμὸ τοῦ χρόνου φοιτήσεως στὰ ἀπαραίτητα ὅρια γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῶν γνώσεων ποὺ 'ναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν καριέρα ποὺ διάλεξε ν' ἀκολουθήσει ὁ κάθε φοιτητής καὶ τὴν αὔξηση τῶν τεχνικῶν καὶ τῶν ἐπιστημόνων θετικῶν ἐπιστημῶν τροποποίησαν τὰ προγράμματα στὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς Σχολές τῶν Πανεπιστημίων. Τέλος, ἡ φοίτηση στὴ Νομικὴ Σχολὴ αύξηθηκε ἀπὸ 5 σὲ 6 χρόνια, στὴν Ὀδοντιατρική, τὴ Φαρμακευτική καὶ στὸ

σχολείο Χημείας άπό 4 σε 5 χρόνια, στά τμήματα: α) Κοινωνιολογίας, β) ανθρωπολογίας, γ) Στατιστικής και Διεθνών σπουδῶν, πολύγιναν είδικά σχολεία, άπό 4 σε 5 χρόνια και στό σχολείο άναλυτικής βιολογίας, άπό 2 σε 3 χρόνια.

Στήν Ούγγαρια ή φοίτηση στά Πανεπιστήμια και στίς άλλες άνωτατες Σχολές αύξηθηκε άπό τό 1957—1958 σε 5 χρόνια κι' ἄρχισε ή μελέτη γιά τήν άναδιοργάνωση τῶν ἔδρῶν Κλασικῆς, Ρωμαϊκῆς, και Γερμανικῆς φιλολογίας. Τό ίδιο και στή Ρουμανία συνεχίζεται άπό είδική ἐπιτροπή ή άναθεώρηση τῶν προγραμμάτων μὲ σκοπό τήν έξειδίκευση πού θά συντελέσει στήν καλλίτερη ένίσχυση τῆς βιομηχανίας, τῆς γεωργίας και τῶν ἀλλων κλάδων παραγωγῆς. Παράλληλα ἄρχισαν ἐπιστημονικές ἕρευνες σε πλῆθος (4 000) ζητήματα πού ένδιαφέρουν ὅχι μόνο τή θεωρία ἀλλά και τήν πρακτική ἐφαρμογή τῶν ἐπιστημονικῶν ἐπιτευγμάτων στή βιομηχανία κ.τ.λ. Στήν Τσεχοσλοβακία, ὅπου τά 'Υπουργεία: α) Παιδείας και β) Μορφωτικῶν ζητήματων και πολιτισμοῦ και ή είδική γιά τά ἑκκλησιαστικά ζητήματα ὑπηρεσία ένωθηκαν σ' ἓνα 'Υπουργείο, τό 'Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμοῦ, ό προϋπολογισμός γιά κατασκευές διδακτικῶν χώρων και γενικά ἔξοδα λειτουργίας αύξηθηκε κατά 6,4 %, άπό τό 1956 (ἔφτασε τά 6 956 428.00 κορῶνες) ἐκτὸς άπό τίς δαπάνες προσωπικοῦ πού αύξηθηκαν κατά 11,8 %, και οί δαπάνες γιά ἐκπαίδευτικό ύλικό κατά 5,1 %. Παράλληλα συνεχίζεται ή μελέτη τῶν προγραμμάτων μὲ τήν προοπτική νὰ ἀλαφρύνει τό σημερινὸ βάρος γιά τό φοιτητή.

Στή Γερμανία, στά Πανεπιστήμια τοῦ Μπάντερμπεργκ και Σλέβιγκ-Χολστάιν ίδρυθηκαν είδικά τμήματα Πολιτικῶν 'Ἐπιστημῶν και στήν 'Ισπανία ὁργανώθηκαν σε νέες βάσεις οί Σχολές Στατιστικῆς και β) Ψυχολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μαδρίτης. Μὲ τούς νέους αὐτοὺς ὁργανισμούς οί σπουδαστές τοῦ σχολείου Στατιστικῆς θά είδικεύουνται ἐκτὸς άπό τ' ἄλλα στή Μαθηματική στατιστική και στή Γενική Στατιστική και θά παρακολουθοῦν είδικά μαθήματα θεωρητικῆς και ἐφηρμοσμένης στατιστικῆς. Στήν 'Ιταλία, ὅ προϋπολογισμός γιά τήν Παιδεία αύξηθηκε άπό 306 229 000 λιρέττες τό 1956—1957 σε 379 642 000 τό 1957—1958, ἐπιδιώκεται ή ἔξεύρεση τῶν μέσων και μεθόδων γιά τή δημιουργία ὅσο τό δυνατόν μεγαλυτέρας σχέσεως μεταξύ τῆς 'Ανωτάτης Παιδείας και τῶν ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας και τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων. Στή Γιουγκοσλαβία ίδρυθηκαν σ' ὅλα τά Πανεπιστήμια Σχολές Διοικήσεως και σε μερικά ἀπ' αὐτά ἀνώτατες Σχολές Οἰκονομικῶν 'Ἐπιστημῶν, και στό Βέλγιο, μὲ αὔξηση τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας κατά 17,45 %, άπό τόν προϋπολογισμό τοῦ 1956, ίδρυθηκαν τρία Κέντρα (Βρυξέλλες, Μόλ και Τουρνού) γιά τήν κατάρτιση στέλεχῶν εἰρηνικῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, καθώς και μιά Σχολή ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν στό Κρατικό Πανεπιστήμιο τῆς Γάνδης κι' ὁργανώθηκε στό Κρατικό 'Αγρονομικό 'Ινστιτούτο τοῦ Ζεμπλού είδικό πρόγραμμα μαθημάτων γιά τήν είδικευση στή φυτοφαρμακευτική κι' ἀκόμα μία είδική Σχολή Κυκλοφοριαστικῆς Τεχνικῆς (Βρυξέλλες) ὅπου θά διδάσκονται δλα τά σχετικά μὲ τήν κυκλοφορία ζητήματα και τήν καλλίτερη ἀντιμετώπισή τους.

Στήν Πόρτογαλία, όπου ύστερ' ἀπὸ τὴν ἀναδιοργάνωση τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως μὲ σκοπὸ τὴν αὔξηση τῶν τεχνικῶν καὶ τῶν θετικῶν ἐπιστημόνων, ἀναδιοργανώθηκαν οἱ Φιλοσοφικὲς Σχολές τῶν Πανεπιστημίων καθὼς κ' οἱ Σχολές Καλῶν Τεχνῶν τῆς Λισσαβώνος καὶ τοῦ Πόρτο (οἱ δοκοῖς περιλαμβάνουν τμῆματα Ἀρχιτεκτονικῆς μὲ διάρκεια φοιτήσεως 6 χρόνων) ὡστε νὰ ἐπιτευχθεῖ ἡ κατάρτιση μιᾶς τάξεως ἐπιστημόνων καὶ καλλιτέχνῶν ίκανῶν νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς ἀνάγκες τοῦ τόπου. Σημαντικὸς σύντελεστής στὶς μετάρρυθμίσεις αὐτές ἦταν ἡ ἐπιθυμία ἰσορροπίας ἀνάμεσα στὸ δρμητικὸ ἀναινεωτικὸ πνεῦμα καὶ στὴ μακρόχρονη παράδοση ποὺ κυριαρχεῖ στὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου. Μὲ τὴν ἀναδιοργάνωση αὐτὴ τῶν Φιλοσοφικῶν Σχολῶν τὰ διδασκόμενα μαθήματα μοιράσθηκαν σὲ δυὸ τμῆματα, τὸ Φιλολογικὸ καὶ τὸ Ἰστορικό. Στὰ νέα αὐτὰ τμῆματα, στὰ ὅποια ἡ φοίτηση θὰ διαρκεῖ 5 χρόνια, θὰ καταρτίζονται εἰδικοὶ ἐπιστήμονες στὴν : α) Κλασικὴ φιλολογία; β) Ρωμαϊκὴ Φιλολογία, γ) Γερμανικὴ φιλολογία (στὸ πρῶτο τμῆμα) καὶ α) Ἰστορία, β) Γεωγραφία καὶ γ) Φιλοσοφία (στὸ δεύτερο). Γιὰ τὴν ἀποδοτικὴ λειτουργία τῶν τμημάτων αὐτῶν καὶ ίδιαίτερα τῇ θεμελίωση σὲ στέρεες βάσεις τοῦ δευτέρου τμήματος, ίδρυθηκε καὶ μιὰ νέα ἔδρα, ἡ ἔδρα τῆς Ἰστορίας τοῦ Πολιτισμοῦ μὲ περιεχόμενο ταυτόχρονα φιλοσοφικὸ καὶ Ἰστοριογραφικό.

Τέλος, στὴ Γαλλία, παρὰ τὴ δύσκολη ἐσωτερική της κατάσταση ἀπὸ τὸν πόλεμο μὲ τοὺς Ἀλγερινούς, συνεχίζεται, μὲ τὴν ἕδιο ἔνταση, ἡ μετάρρυθμιστικὴ προσπάθεια ποὺ ἀρχισε ἀμέσως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση. Ὁ προϋπολογισμὸς ἔφτασε ἀπὸ 293 000 000 000 φράγκα τὰ 330 523 000 000 φράγκα καὶ τροποποιήθηκαν τὰ ἀπαιτούμενα τυπικὰ προσόντα γιὰ τὴν εἰσαγωγὴν στὶς Ἀνώτατες Σχολές. Ἐτοι ἐνῶ μέχρι σήμερα τὸ Μπακαλορεὰ ἦταν τὸ ἀποκλειστικὸ τυπικὸ προσὸν εἰσαγωγῆς, μὲ τελευταίᾳ ἀπόφαση ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ στὶς Ἀνώτατες Σχολές καὶ κείνων ποὺ δὲν ἔχουν τὸ Μπακαλορεὰ ἄλλο ἔχουν ἄλλους τίτλους σπουδῶν (π.χ. κύκλου τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως ἢ θὰ ἐπιτύχουν σὲ εἰδικές ἔξετάσεις) κ' ἔχουν ἥλικις 21–25 χρονῶν. Παράλληλα γιὰ νέανταποκριθεῖ στὴν ἔξελιξη τῶν θετικῶν, τῶν τεχνικῶν καθὼς καὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ στὶς ἀνάγκες τοῦ τόπου σὲ ἐπιστήμονες αὐτῶν τῶν εἰδικοτήτων ίδρυθηκαν νέοι κύκλοι ἐκπαιδεύσεως μὲ νέους τίτλους σπουδῶν. Καὶ πρῶτα – πρῶτα στὸ Ἐθνικὸ Ἰνστιτούτο ἐπιστημῶν καὶ πυρηνικῆς ἐνεργείας (στὸ Σακλὲ) θὰ καταρτίζονται στὸ ἔξης οἱ ὑποφήφιοι γιὰ διδάκτορικὸ δίπλωμα τρίτου κύκλου Μεταλλουργίας καὶ Φυσικῆς τῶν ἐπιταχυντῶν σωματιδίων τὸ ὅποιο θὰ ἀπονέμεται ἀπὸ τὶς Φυσικομαθηματικὲς Σχολές τῶν Πανεπιστημίων, καὶ θὰ χορηγεῖ καὶ σχετικὰ πιστοποιητικὰ γιὰ τὴν κατάρτιση τούτη. Στὸ ἕδιο Ἰνστιτούτο ίδρυθηκε ίδιαίτερο τμῆμα ἐκπαιδεύσεως στὸν κλάδο ἀτομικῆς ἐνεργείας γιὰ διδάκτορες θετικῶν ἐπιστημῶν καὶ μὲ τὸν εἰδικὸ σκοπὸ τὴν κατάρτιση μηχανικῶν κατασκευῆς καὶ λειτουργίας ἀτομικῶν ἀντιδραστήρων, καθὼς κ' ἐν ὅλῳ τμῆμα Ραδιολογίας γιὰ διδάκτορες ἡ πτυχιούχους Ἱατρικῆς, καὶ γιὰ φαρμακοποιούς καὶ πτυχιούχους Σχολῶν Θετικῶν ἐπιστημῶν. Ἀκόμα ὁργάνωσε εἰδικὸ κύκλο μαθημάτων γιὰ τὴν εἰδίκευση στὴ Φιλολογία, ποὺ ἡ διάρκειά τους καθωρίσθηκε σὲ 2 χρόνια, ἀπὸ τὰ ὅποια οἱ 4 μῆνες θὰ είναι γιὰ

πρακτική έξάσκηση κι' ἀποφασίσθηκε ἡ ἀπονομὴ ἀπὸ τὶς Νομικὲς Σχολές διδακτορικοῦ διπλώματος Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν στοὺς πτυχιούχους Δημοσίου Δικαίου καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Στὴ Λυἱὸν ἰδρύθηκε τὸ Μάρτιο τοῦ 1957 Ἐθνικὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐφημοσμένων Ἐπιστημῶν γιὰ τὴν κατάρτιση Μηχανικῶν κι' ἄλλων διπλωματούχων Τεχνικῶν καὶ στὶς περισσότερες Φυσικομαθηματικὲς Σχολές πλῆθος ἐργαστήρια ἐρευνῶν. Ἀκόμα στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Καινού ἰδρύθηκε Ἐργαστήριο Ψυχολογίας, στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Γκρενόμπτη ἔνα Ἰνστιτοῦτο Κοινωνικῶν σπουδῶν καὶ στὸ Περπινιὰν ἔν' ἄλλο Ἰνστιτοῦτο ἀνωτάτων σπουδῶν, ποὺ θὰ ύπαγεται στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Μονπελιέ, καὶ στὸ ἔξης θ' ἀπονέμεται ἀπὸ τὶς Ἱατρικὲς καὶ τὶς Φαρμακευτικὲς Σχολές εἰδικὸ πιστοποιητικὸ ρευματολογίας καὶ μιὰ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ ἀνάλαβε νὰ μελετήσει τὴ δυνατότητα τρίτου κύκλου φιλολογίας.

Τέλος, χωρὶς νὰ λιγοστεύει ἡ μεγάλη κι' ἀδιάκοπη προσπάθεια γιὰ τὴν αὔξηση τοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας σὲ τεχνικὸ καὶ ἐπιστημονικὸ προσωπικό (ἀπὸ εἰδικὴ ἐρευνα διαπιστώθηκε πώς μέχρι τὸ 1961 ἡ Γαλλία πρέπει νὰ 'χει 53 000 μηχανικούς, τὸ διπλάσιο δηλ. ἀπ' ὅσους καταρτίζονται σήμερα) συνεχίσθηκε ἐντατικὰ καὶ κατὰ τὸ 1957 ἡ προσπάθεια ποὺ ἀρχισε πρὶν τρία χρόνια καὶ ποὺ ἀποβλέπει στὴν κατάρτιση ἐνὸς νέου εἴδους ἐπιστημόνων πολὺ χρησίμου στὴ βιομηχανία καὶ στὶς μεγάλες οἰκονομικὲς ἐπιχειρήσεις, τῶν στελεχῶν δηλαδὴ «Διοικήσεως ἐπιχειρήσεων» (Business Administration). Γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ποὺ ἀπασχολεῖται ἐντατικὰ ἡ Διεύθυνσις Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας σὲ στενὴ συνεργασία μὲ τὶς βιομηχανικὲς καὶ ἄλλες οἰκονομικὲς ἐπιχειρήσεις, ἰδρύθηκαν σ' ὅλα τὰ Πανεπιστήμια τῆς Γαλλίας καὶ εἰδικώτερα στὶς Νομικὲς Σχολές, ποὺ ἀπὸ τὸ 1957 ἔγιναν σχολές «Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν» Ἰνστιτοῦτα καὶ εἰδικὰ κέντρα. Δεκτοὶ στὰ Ἰνστιτοῦτα καὶ τὰ Κέντρα αὐτά, στὰ ὅποια ἡ φοίτησις διαρκεῖ 1 χρόνο, γίνονται πτυχιούχοι Νομικῆς, Πολιτικῶν, Οἰκονομικῶν, Τεχνικῶν, Στρατιωτικῶν κ.τ.λ. Σχολῶν.

Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἔχει μιὰ σημαντικὴ ἐπιτυχία, ἀφοῦ ἀπὸ 250 ποὺ φοίτησαν τὸ 1955–56, τὸ 1956–57 φοίτησαν πάνω ἀπὸ 850 καὶ ἡ προοπτικὴ εἶναι πῶς θὰ αὐθηθοῦν περισσότερο μιὰ καὶ στὸ 1957–58 μόνον στὸ Πανεπιστήμιο τῶν Παρισίων φοίτησαν 480.

Ὦστόσο γιὰ μεγαλύτερη ἀκόμα ἐπιτυχία ἰδρύθηκε καὶ Σύνδεσμος τῶν Διευθυντῶν καὶ Καθηγητῶν τῶν Ἰνστιτοῦτων καὶ τῶν Κέντρων αὐτῶν καὶ μιὰ Συμβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ στὸ 'Υπουργείο Παιδείας γιὰ νὰ παρακολουθεῖ τὴ λειτουργία τους καὶ νὰ εἰσηγεῖται τὰ κατάλληλα μέτρα γιὰ τὴ βελτίωση καὶ τὴν ἔξέλιξή τους.